

MAGYAR KURIR

Bétsből, Keeden, Augusztus' 25-dikén 1818.

Északi Amerika.

Itt következik az Amerikai Generális Jackson proklamációja, melyben megmondja az okát, hogy miért foglalta el nyugoti Florida' fő városát Pensacolát: —

A' Déli Osztály' fő hadi szállásáról, Pensacolából, Május' 28-dikán 1818-ban. — „Generálmajor Jackson Andrew szükségesnek lenni találta Pensacolának elfoglalását. Sem annak ohajtása, hogy az Egyesült Státusok' vidékei terjedjenek, sem pedig az Amerikai Státusok' Szövetségének valamely ellenséges indulatja, mellyel ő a' Spanyolországi Országlószék ellen viseltetne, nem indították őtet arra, hogy ezen eszközhöz nyuljon. A' *Seminoles Indusok*, kik a' Spanyol vidéken laktak, a' vad gyilkosságnak minden nemű irtoztatóságait éreztették a' mi határszéleinken lakó népekkel; oltalom nélkül való aszszony személyeket megfojtottak, 's ártatlan gyermekeknek vére festette az ő bőltsőiket. Reméveltük, hogy ezen undorító tselekedetek sietséggel magokra fogják vonni a' Spanyolok' figyelmelességét, 's vélek hatadék nélkül oly eszközöket vétetnek elő, a' milyenekkel ők a' fennálló kötések szerint tartoznának. —

„A' Spanyolországlószék megismerete ugyan, hogy ő ezen gonoszságotnak háttárt tenni tartozna, de egyszersmind tehetlenségének felhozásával mentette magát, 's megvallotta, hogy a' Spanyol Visztriselők nem hogy oly állapotban vol-

nának, hogy ezen vad nemzeteket megzabolázhassák, hanem inkább, politikábólé vagy pedig kéntelenségből tselekedjék, nem tudjuk, igen gyakran még hadi munitziót is visznek nékiük, 's ha mindjárt őket ily módon, éppen ellenünk nem ingerlik is, de legalább eszközöket szolgáltatnak nékiük arra, hogy ellenünk *Tamahawkjokat* (tsatázó bárdjokat) felemelhessék. A' magaolt. Imazási soha el nem vesztendő törvények tehát kötelességévé tették az Amerikai Országlószéknek, hogy a' Floridáknak mind azokat a' részeit elfoglaltassa, a' hol a' Spanyol Hatalom magának tekintetet szerezni nem tudott. Pensacola ily állapotban lenni találtatott, 's erre nézve mind addig elfoglaltatva kell néki maradni, valameddig Spanyolország elegendő hadi erőt ki nem állíthat arra, hogy a' fennálló kötések fenntartassanak. A' Spanyol alattvalók megbetsültetnek; a' Spanyoltörvények, minden személyre és tulajdonra való tekintetben megtartatnak; a' vallási szabad türedelemért minden hit-sorsosinak kezeség ígértetik, 's hasonlóképpen a' kereskedés minden nemzeteknek megengedteik.

„Oberster King, mint Katonai és Polgári Kormányozó, Pensacolai Kommandánsá rendeltetik. A' Spanyol törvények, annyiban a' mennyiben a' személyes just és tulajdont illetik, betölttetnek. Oberster King az ország' leveles házait elfoglalja, 's azoknak gondjokviselésére meghitt embert nevez ki. Legfontosabb leszen az, hogy az olyan

írások, a' mellyek birtokot és jószági tulajdont illetnek, gondosan megtartassanak. A' nevezett Oberster vizsgálás alá fogja vétetni a' jószágokat, 's azokat ezek között, mellyek a' Spanyol Király' tulajdonai, elfoglaltatja. Azon jószágok, mellyek *San Carlos de Barancas* vára körül egy ágyulóvérsnyi kerületben fekszenek, gondviselés alá vétettvén, 's ezek' birtokosaiknak kész pénzjövedelem (interesse) fizettetik, de magok ezen jószágoknak birtokában telyességgel meg nem hagyattnak. Ezekre, a' vár erősségeire való tekintetben szüksége van az Egygyesült Státusoknak, 's ezeket ők a' magok törvényeik szerint, ugyan annyit érő jószágokért, elfoglaltathatják.

„Az adófizetést a' mi illeti, ezen tekintetben az Egygyesült Státusok' törvényei hozattatnak be, és Kapitány G o d s d e n rendeltetik Adószedővé, 's néki hatalom adattatik azon alsóbb tisztviselőnek kinevezésére, kiket hivatalának hűséges telyesíttetésére nézve szükségeseknek lenni tartani. Ha tilalmas kereskedési (Contreband) próbáknak meggátolására nézve katona segedelemre leszen szüksége; azért ő a' Pensacolai Kormányzóhoz köteleztetik folyamodni. —

„Aláírta: J a c k s o n A n d r e w, Generalmájor és Kommandáns.

A' B a r a n c a s i Capitulatióban ezek a' nevezetesebb pontok fordultak elő: —

„Az őrzősereg hadi pompával, bagázsijával 's fegyveresen marschirozik ki a' várból; fegyvereit a' glaszin leteszi; H a v a n á b a által szállittatik; mikor útnak indul, fegyverci visszaadtnak; minden törvényesen szerzett tulajdonát megtartja vagy tettzése szerint eladhatja; az Egygyesült Státusok' költségén szállittatik által Havanába; a' Pensacolai seregre is úgy reá tartoznak mind ezek a' feltételek, mint a' Barancasira; az általszállítás költsége felett idővel egygyet fognak érteni a' Spanyolok és az Amerikai Státu-

sok; a' hadi készületeket által adják a' Spanyolok; az Alabanca nevű Indus nemzet' feje, a' ki most a' várban van, familiájával egygyütt elmehet a' Spanyolokkal; a' Catholica Religio, minden egyéb vallási türedelemmel megegyezőleg fenntartatik; ezen Capitulatziót oly reménsséggel kötötték a' Spanyolok, hogy az Amerikai Kormányzó a' tartományt mostani állapotjában 's kiterjedése szerint vissza fogja idővel adni a' Spanyol Királynak, azon feltételek alatt, mellyek a' Generális Jackson től Május' 25-dikán e' folyó esztendőben a' Pensacolai Spanyol Kommandánshoz érkezett levélben találtatták.“

A' todalék cikkelyek között találatik: Hogy az Egygyesült Státusok' vezére kívánságára kijelenti a' Spanyol Kommandáns, hogy az az Alabanca nemzet' feje, kiről oly határozás tététt a' Capitulatzióban, hogy a' Spanyolokkal egygyütt Havanába elmehessen, O p a y h o l á n a k neveztetik. Reá nézve megígérte a' Spanyolország lőszék nevében a' Spanyol Kommandáns, hogy véghez viszi, hogy többé Floridába vissza nem fog térni.

Az Anglus újságok ekképpen rostálják a' Jackson' proklamátzióját 's általában a' Floridai történetét: —

A' Kurir, mint főbb rostáló: — „Ugy látszik (úgy mond) ezen proklamátzióból, hogy az Amerikaiaknak ezen lépésre a' Seminoles-Indusok' kegyetlenségeik szolgáltak indító okul. Egyéb eránt az is kijön ezen proklamátzióból 's Capitulatzióból, hogy Pensacolának elfoglaltatása nem a' Spanyol Ország lőszéknek egygyetértésével történt, mint némely újságírók vélekedtek; különben nem lett volna szükség ágyuzás által szorongatni a' várat, 's kapitulálásra se' lett volna szükség. Azt, hogy az Amerikaiakat egyedül tsak egy Indus nemzetnek

magaviselete indíthatta ily lépésre, egyedül csak az idő mutathatja meg. Spanyolországot magát a' Floridák' elvesztése nem nagyon veszedelmezteti: de mi (Anglusok) vagyunk ám azok, kik az Amerikaiaknak ezen pontokon való munkálódásokat lágyemelegséggel egyáltalában nem szenvedhetjük. —

„Olvassuk, így folytatja szavait a' Kurir, hogy St. Augustin városának erőseire (keleti Floridában) az ágyuk kiszegesztettek; 's a' Spanyol Kommandans naponként várja az Amerikaiak által való megtánodtatást: de mi hitelesebbnek lenni gondoljuk azt, hogy az Amerikai Országlószék most egy kevésbé megállapodik, hogy láthassa, mitsoda érzékenységet okozott a' maga első hadtáncos lépése által. Osztán, hisze' Jackson, mikor a' táborozást elkezdette, keleti Florida' határainál volt, 's ha réá lett volna St. Augustinnak elfoglalása bizattatva, vagy ha magát arra elég erősnek lenni gondolta volna, akkor legelőbb is azt foglalta volna el, a' mi egy ily eltökélttséggel bíró embernek, mint a' milyen ez a' mi Morning Chronikelnk' Napnyugoti Hannibálja, nem nagy dolog lehetett volna. Vagy talám úgy is gondolkozhatunk, hogy elegendő kikötőhelyei lévén az Egygyesült Státusoknak az *Allanticum* tenger mellett, nem azon kellett iparkodniok, hogy itt még többnek szerzésével siessenek; hanem azon, hogy a' Mexikói öbölnél szerzhessenek egy olyan jót, mint milyen a' Pensacola. —

„Az Amerikai külső dolgokra ügyelő Minister Adams úr, (ezt is a' Kurir írja egy kevésbé gunyoló hangon); most éppen egy Manifestumnak készítésében foglalatoskodik, melyben annak megmutatásán fog iparkodni; hogy az Amerikaiak tsupa békeesség szeretetből foglalták-el Pensacolát. Előre is nagyon ditsérik ezen Manifestumot,

mint valóságos remekmunkát, 's erősítik az Amerikai Országlószék Cancellariájában, hogy ezen Akta, azt a' Manifestumot, mellyet egykor Gibbon, a' Minister Pitt' számára; Frantziaország ellen készített volt, valamint Stylusára úgy rendbeszedtetésére nézve is, egészen homályba fogja borítani.“

A' Generális Jacksonnak az Adjutánsa is adott ki egy proklamátziót, melly már közelébről hozzá szoll azon okokhoz, mellyek Jackson-t Pensacolának elfoglalására indították: — „Bajnok társaim! így szoll ezen Adjutáns, ti a' tsatázásra előszollítottatok, hogy azon vad népeket és Szeretseneket megfenyítsetek, kik az ő Tomahawkokat 's koponyanyúzó késeit a' mi oltalomnélkül lévő hazánkfiái ellen felemelék vala. Ti ezeket Mikasukyhez, St. Markshoz, Sewanyhez, 's azután azon vad pusztaságokig visszakergettétek, mellyek mind ez ideig esmeretlenek valának. A' ti vezéreték már azt gondolta, hogy a' táborozás elvégződött 's benneteket békességes szállásaitokra már visszabotsáthat: de melly nagyon el kellett néki bámulni, midőn arról tudósított, hogy Pensacola felől egy újabb ellenséges csoport közelelt ellenünk, a' melly újabb gyilkosságokat követett-el, és a' mellyet egy véllünk barátságban élő Hatalmasság segít eleséggel és hadi munitzióval. Ti ezen környulállások között oly inségekre 's szenvedésekre jutottatok vala, mellyekről soha el nem fogtok felejtkezni. Az útban protestatzió érkezett hozzátok Pensacolából a' Spanyol Kormányozótól, a' ki hadakozással fenyegetett bennünket, ha Floridából azonnal ki nem takarodunk: de megéreztettedek véle tehetetlenségét, minthogy legkisebb ellentállás nélkül beszállottatok Pensacolába 's ennek vára Barancas is csak egy pár napolig mérészelte magát védelmezni ellenetek, etc.“

Ezt a' proklamációt sem hagyták a' feljebb felhozott Londoni Ministerialis levelek rostálás nélkül; így szollván: — „Az a' Státusok' Jussáról való tudomány, melly ezen kevély proklamációban, mint az Amériakai Országlószék' princípiuma, fel hozatik, nem férhet meg az Anglusok' fejébe. Mi fog még valaha ezen törvénytelen foglalásokból lenni, ha így hagyatnak? Tsak a' kívántatik, hogy valamely Indus egy véle határos Amériakánussal összeveszzen, így az Amériakai Elölülő azonnal just formálhat magának arra, hogy Canadát elfoglalja, azért, hogy a' mi ott lévő Kormányozónk az Indus által okoztatott rendetlenséget meg nem akadályoztatta. Az Amériakai határ mellett nyugoti Floridában az Alabama-viz' partján lakó Alabama nevű nép 's az Amériakai szomszéd lakosok, egymással összevesztek: az Alabama-nép' feje elszaladott, 's az ő népe a' pusztákon elszéledett. Végezetre a' nép' feje Pensacolába érkezett, minden emberek és fegyver nélkül: 's ez elég ok az Amériakaiaknak arra, hogy egész Floridát elfoglalják, 's a' többi.“

A' Bahamai (Anglus) Ujság hevesen kikelt Gen. Jackson ellen, azért, hogy Ambrustert és Arbuthnotot hadi tanács' elejébe állította 's mint Spionokat megölette. Azt mondja ezen újság, hogy nagy tsalársággal és igazságtalansággal bánt vélek az ítélőszék. Ártatlanul ölettettek meg a' nevezett két Anglusok. Nem Spionok voltak ezek, hanem kereskedők; tsak puskaport adtak el a' Seminole Indusoknak; e' pedig szabad. Ezt ők eladhatták, 's a' Seminolesek töllök megvehették, a' nélkül, hogy emezek ezen tselekedetjük által az Amériakai ellen valami ellenségeskedést tettek volna. Ide járul, hogy ezek az Anglusok neutralis Spanyol földön tállattak meg; miképpen lehetett hát még

is úgy banni vélek, mint ellenséggel? mint Spionokkal? Ez nem emberekhez illő tselekedet; mi ezt, így szoll az újságíró, az Anglus Országlószék' figyelmettségébe ajánljuk, hogy pontosan vizsgáltsa meg, 's ha úgy üt ki a' vizsgálódás, mint mi remélnjük, az Anglus vérnek kiontatását szembe tűnő elégtétel által kell megboszszolni.

A' Baltimorei (Amérikanus) Ujság így beszéll: — „Egy útas, a' ki egyenesen a' tábortól érkezett, bizonynal erősíti, hogy Jacksonnak kételkedésen kívül való bizonyosságai vannak arra, hogy a' Pensacolai Spanyol tisztviselők ingerlették a' Seminoleseket a' hadakozásra; 's puskaport és eleséget szolgáltattak nekik; 's átaljában szollván Pensacolában egész tartalékja volt az ellenség' készületeinek 's több effélék.“

A' Philadelphiai újságlevelék azt erősítik, hogy a' Floridai lakosok nagyon örvendeznek az Amériakaiak' odamenetelének. A' jószágok' arra egyszerre nagyon hágni kezdett. Ugy itélnék ezen levelek, hogy ezen tartomány által nem soká megszaporodni fognak az Egyesült Státusok. — Jacksonról azt erősítik ugyan ezen Amériakai levelek, hogy mihelyest Pensacolát elfoglalta, 's a' dolgokat, mellyek elejébe adattatva voltak, elvégezte, a' vezérséget azonnal letette, 's hazájába, Tenessébe, visszament.

Anglia.

Már három esztendeje múlt, hogy Londonban egy Uj-Granadai Deputatus tartozkodik, kitől a' mostani környüllállásokra nézve nagyon különös Akta jött ki a' Londoni újságokban. Ez egy protestáció, 's L. Castlereaghhoz van ugyan egyenesen intézve, hanem átaljában minden Europai Hatalmasságokhoz szoll. Az ellen protestált ezen Küldött úr az Amériakai Spanyol insurgensek' nevében, hogy

ezen plántatartományoknak jövődő állapotjára nézve semmi némű alkudozások ne tétessenek, a' nélkül, hogy ő is meghalgattassék, 's ezen tartományok' függetlenségének megismerése az alkudozások' fundamentumává tétetessék. Azt is mondja ezen Deputatus, hogy, ha szintén ezen protestatziót az Európai Hatalmasságokhoz közönségesen intézték is az Amerikai tartományok, mindazonáltal csak azért adták egyenesen az Anglus Ministerek' kezébe, minthogy tudják ők azt, hogy ezeka' Spanyolország' fő közbenjáróji, 's ezek ajánlották magokat legelőbb ezen közbenjárásra. — Ugy látzik, hogy ez az Amerikai protestálás mindjárt azután lett közönséges, hogy a' Spanyol Udvar' részéről az a' nyilatkoztatás tétetett, melyben, azon feltétel alatt, ha a' Hatalmasságok a' közbenjárást felvállolják, a' Spanyol Udvar ezen négy pontokra ajánlja magát: — 1). Hogy minden Insurgensek azonnal botsánatot nyernek, mihelyest magokat a' Spanyol Udvarnak alája botsátják. — 2). Hogy az alkalmas emberck az Amerikai születésű lakosok közzül is szintűgy nyerhetnek hivatalokat és méltóságokat, mint az Európaiak. — 3). Hogy ezen tartományoknak kereskedése az Európai egyéb nemzetek' mostani fennálló kereskedési szabadságával megegyezőleg fog elintéztetni. — 4). Hogy Spanyol Király ő Felsége ezen alkudozásokban mind azokat k' jóvállásokat el fogja fogadni, mellyeket a' Hatalmasságok tenni fognak, és a' mellyeka' czélnak elérhetésére nézve hasznosoknak fognak találtatni.

Német Ország.

A' mostani Német Szövetség' Réseinek népeik' száma, így jött ki Frankfortumban hivatalos feladások szerént: —	
Austria	9,482,227
Prusszia	7,923,439
Bavaria	3,560,000

Szakszonია (a' Királyság)	1,200,000
Hannovera	1,305,351
Württemberg	1,395,462
Baden	1,000,000
Hassiai Val. Fejedelemség	540,000
Hassiai Nagyhercegség	619,500
Holstein	360,000
Luxemburg	214,058
Braunschweig	209,600
Mecklenburg-Schwerin	358,000
Nassau	302,769
Sachsen-Weimar	201,000
— Gotha	185,682
— Coburg	80,012
— Meiningen	54,400
— Hildburghausen	29,706
Mecklenburg-Strelitz	71,769
Oldenburg	217,769
Anhalt-Dessau	52,947
— Bernburg	37,046
— Cöthen	32,454
Schwarzburg-Sondershausen	45,117
— Rudolstadt	55,957
Hohenzollern-Hechingen	14,500
Liechtenstein	5,546
Hohenzollern-Sigmaringen	35,360
Wvaldeck	51,877
Reusz, öregebb linia	22,255
— ifjabb —	52,205
Schaumburg-Lippe	24,000
Lippe-Detmold	69,062
Hessen-Homburg	20,000
Lübeck	40,650
Frankfurt	47,850
Brema	48,500
Hamburg	129,800
Summa	50,094,050

B é t s.

Itt a' Szent István Apostoli Király innépe a' múlt vasárnapon, Aug. 23-dikán diszes pompával 's épületes lelki ájtatossággal tartatott, melyre minden itt lévő Magyarok nyomtatott czédula által előre meghivattattak, 's nagy számmal

meg is jelentek. Egyházi beszédet Tisztelendő Szaniszló Ferentz úr, Szombathelyi Püspöki megyebéli Pap, az Isteni Tudományok' Doktora 's a' Bétsi Cs. K. Aldozó Papi Intézet' egygyik Tagja tartott, a' Keresztény Hazafiúságról, ezen Szent Igéhez, mint felvett tárgyhöz alkalmaztatva:

Ujparantsolatot adok Néktek; hogy szeressétek egymást, a' mint Titehet szerettelek, hogy Ti is szeressétek egymást. Ján. XIII. 34.

Mindenek, a' kik jelen voltak 's szavaik halgattak, egy szájjal vallják, hogy szép szollással, 's nagy tudománnyal készült, 's az igaz keresztényi foganatos szeretetet kellemetes elevenséggel kifejező munkát, oly kedves előadással mondott el, hogy minden halgatójának figyelmét egészen magára vonta, 's ügykeelégítette, hogy lehetetlen ekképpen nem szollaniok: Adja Isten, hogy ily Papi Beszédet gyakran halgathassunk! — Nagy Misét Fő Tisztelendő Püspök 's a' Szent Theologia' Doktora, Udvari Tanácsos és Referendarius Méltóságos Ala-govich Sándor ő úr Nagysága mondott.

Császár és Király ő Felsége méltóztatott az Erdélyi Kir. Törvényes Táblának két nagy érdemű 's méltóságos tagjait, ugymint Méltóságos Killyéni Székely Mihály Proto-Notárius, és Magyar Győrő Monostori Báró Kemény Simon azon táblánál Valóságos Assessor, Urakat, az első az Udvari Cancelláriához Udvari és Referens Consiliári-

ussá, a' másodikat pedig fő Kormány-széki Consiliáriussá kinevezni.

Végézte a' XIV-dik számú M. Kuriban félbemaradott Hirdetésnek, mely által a' Bankónotáknak a' tartományokban való járása' előmozdittatását illető eszközök hírvül adattak: — „Egyszersmind oly intézet tétetett, hogy az 1000 forintra telő vagy azt felyül haladó, beváltás végett beadódó summákra nézve, a' Bankó' Bétsben lévő közép kassájánál az említett tartományi beváltó kassákhoz szolló Utasítások (Anweisungen), 's ismét ezeknél a' Bétsi közép kassához szolló Utasítások, vétettethessenek. Ezen Utasítások kétféleképpen adattatnak, vagy úgy, hogy a' bemutatáskor mindjárt (auf Sicht) vagy pedig bizonyos meghatározott időmulva, fizettetnek-kt. Az ilyen Utasításokért a' summa nagyságához képest kell fizetni; a' melly fizetés mostan, Budán és Prágában Száztól egyharmadrészre, Brünben pedig egyharmad részre határozottatott.

Költ Bétsben Aug. 19-dikén 1818. —

* * *

Ausriában Augustus' 2-dik felében megjegyzést érdemlő hideg napok kezdettek járn. Különösen megérdemlettek ezen megjegyzést e' hónapnak 23-dik és 24-dik napjai. Már tsaknem elő vettek vala téli felső meleg ruhájikat a' Bétsiek. Egyéb eránt, a' mi a' szütrehez való jó reménséget illeti, minden levelek czzel vannak tele. Némely helyeken egy egy falra felfutó szöllő fáról egész mérő mustot reménlenek; más helyen 76, ismét más helyen 146 gerezdet is számlálnak, egy ily széllyel ágozott szöllőfán.

Száz forint huszas pénzért; adtak Váltó czédulában: — Augustus' 21-dikén 219 $\frac{1}{2}$ — 22-dikén 220 $\frac{2}{3}$ — 24-dikén 219 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Lelki felemelkedéssel való 's minden Olvasójikat hasonló buzgósággal eltöltő tudósításokat olvasunk a' Pesti 's Budai Magyar és Német újságlevelekben Szent István Első és Apostoli Királyunknak Pesten és Budán e' hónap' 20-dikán méltóságához illő fényességgel tartatott inepi pompájiról, mellyekről ottily Hirdetés jött vala ki előre, Magyar, Deák, és Német nyelveken: —

Rendtartás, melly szerint Szent István, Első és Apostoli Királyunk' Ájtatossága és Processiója innepeltetik.

Minekutánna ő Cs. Kir. Felsege, ditsősségesen uralkodó Első Ferencz Apostoli Királyunk, kegyesen elrendelni méltóztatott; hogy Kis-Aszszony havának 20-dik napján, u. m. Sz. István Első Királyunk' ditső inepén, emez Országunk' fő városában, pompás és örök emlékeztető Mária Theresia Királynékn' intézete szerint való Ájtatosság, ugyan azon első Apostoli Királyunk' mind eddig épen maradt Szent Jobb Kezének tisztelté-re rendelt Processióval egygyütt tartatassék; e' pompás Ájtatosság és Processio kövekezendő Rend szerint fog véghez vitetni.

1. Kis Aszszony havának 19-dikén, u. m. Szent István' napja' elő-innepén, délután 5 óraker a' Sz. Zsigmond Templomában pompás Vesperák fognak tartatni; a' melly napon ezen két Szabad Kir. Város minden Templomaiban estvéli hét órától nyolezig az öreg harang szólja hirdetni fogja a' jövő napnak ditső ineplését.

2. Említett Kis-Aszszony hava' 20-dikán, u. m. Sz. István önnön inepén, ismét az öreg harang reggeli 4 óraker mindegyik Templomban megszólal, és egy óráig, az az ötig fog harangoztatni. Öt

óraker minden itt lévő Templomokban kis szent Mise fog tartatni. A' Pesti PP. Franciscanusoknál pedig azon kívül ötöd fél óraker is leszén egy kis Sz. Mise. Egyebként a' többi Pesti Plebániákban és Templomokban az Isteni Szolgálat rendje szokottkép' megmarad.

Budán a' Boldogságos Szűz Mennybevitel Templomába reggeli hat óraker szokott kis Mise, nyoltzker pedig a' Processio' elérkezése után a' Prédikáziók fognak tartatni, a' Templomban ugyan Magyar, a' Kamara-épület udvarán pedig Német nyelven, és ennekutánna tizenkét óraker ismét egy kis Mise leszén.

Utóbb Sz. Zsigmond Udvari Templomában 5 óraker kis Mise; hatker áldásos szent Mise; a' Processiónak pedig vissza térése után, mintegy tizenkét óra felé, elvégezvén Sz. Ambrus' Te Deum laudamus énekét, ismét egy kis sz. Mise fog mondattatni. Ezen túl délután 5 óraker pompás Vesperák lesznek, mellyek alatt, és annak utánna is egész hét óráig a' Szent Kéz köz tisztelt okául kitétetik. Azon kívül egész Octava folytatban reggel 8 óraker áldásos sz. Mise, délután pedig ötker Lytaniák az Oltári Szentség előtt tartatni fognak.

2. A' Budai külső Városbéli apró Iskolák' Ifjúsága, melly a' Processióval nem fog járni, a' Boldog Aszszony Parochialis Temploma, és az Ország épülete közt megállapodik, a' honnan el sem mozdul, valamig az egész Processio által nem megyen.

4. A' Pesti Gymnasium, és K. Universitás tanuló ifjúsága, meghallgatván önnön Templomaiban az 5 órai sz. Misesét tüstént Budának indul, oly iparkodással, hogy a' Plebánia' Processióját megelőzze. A' Pesti egyéb Processio' pedig, mellyhez a' Czehék, Szerzetes Rendek, és Nevendék Papság, többi hivék-

kel egygyütt Boldog Ászszony/Menybe-
tele Templomába 5 órai Misére össze
gyülekezik, 's onnan-a' Budai Várnak
igyezkik, olly móddal, hogy Sz. György
piaztán már hetedfél óraker megjelenjen,
és legottan a' Budai Czéhekkel és Tanú-
ló Ifjúsággal, kik szintén ezen időre az
említett piaztan- egybe gyűlnek, azon
renddel magát össze kaptsolja, melly
a' Processióban fog tartattani. Tudni-
illik, hogy leg előbb induljanak a' Pesti
Czéhek a' fő Strázsa felé, és ott az őket
követő Budaiakkal összezakptsolván ma-
gokat, a' Processió kezdetét elvárják. A'
tanuló Ifjúság pedig a' Fegyverháznál;
nem külömben az összszegyült Plébániák,
és Szerzetesek a' Prépostság épülete előtt
fognak megállapodni.

5. Az Udvari Sz. Zsigmond Templom-
máhol, melyben a' T. N. Státusok é
Rendek összszegyülekeznek, felemelvén
a' Szent Kezet, 7 óraker útnak indul a'
Processió, melly is mind a' két Város
minden harang' szózatja alatt az Urák
utzáján megyen, Boldog Ászszony Meny-
be vitele Templomába. Innén pedig vé-
ge lévén a' Prédikázióknak, és az Éne-
kes sz. Misének, vissza indul a' Város-
háza piacznán, és az Urak utzájának egy
részén keresztül, Szent Zsigmond Tem-
plomába. Mégyen pedig illy sorral:

6. Mind a' két Város Tzéhei, Zász-
lóikkal egygyütt, már hatodfél óraker
útnak indulván, elkezdik a' Processiót;
Budaiak követvén a' Pestieket, és minék-
utánna Nagy Boldog Ászszony Plébánia'
Templomához elérkeznek, a' Templom
felé, részre oszlanak olly móddal, hogy
egy részről a' Budaiak, másik részről
pedig a' Pestiekek egyenes sort formállyan-
nak, és a' Processió köztök járuljon bé
a' Templomba. Ezeket követi

7. A' Budai nemzeti fő Iskola, a'
Pesti Gymnasium, Budai Fő Gymnasi-
um, és az Universitas tanuló Ifjúsága,

kik is a' Czéhek után, valamint sorba
mentenek, megállapodnak.

8. A' Városi Dob és Trombiták.

9. A' Szerzetes Rendek Szent Kereszt
alatt, ugyminit az Irgalmas Barátok, PP.
Serviták, Kapuzzinusok, Pesti és Budai
Franciscanusok.

10. A' Plébániák' Administratorai, és
a' Plébánusok Assistentiaikkal egygyütt.

11. Mind a' két szabad Kir. Város
külső Tanátsossai, Tisztjei, és a' Pesti
N. Magistratus.

12. T. N. Pest Vármegyének T. Ma-
gistratusa, más T. Karok és Rendek, és
a' Fő Méltóságú Törvényes, Kamarás,
és Politikus Dicasteriumok' Kir. Tisztjei
elogyedve.

13. Egy Sereg, Cs. K. Katonaság.

14. A' Templomi Chorus dobbal
trombitával.

15. A' Pesti Nevendék Papság Ro-
chetumba öltözködve.

16. A' felszentelt Papság Rochetum-
ba stolával és Biretummal.

17. A' Szent Kezet Őrző Prépost As-
sistenseivel egygyütt.

18. Önnön a' Sz. Kéz, hat Diaconus
által vitettvén, mellynek oldalairól nyolc-
tizen az Universitas nemes Ifjai közül égő
fáklyákat fognak hordozni.

19. A' fáklyákat vivők mellett mind
a' két részről körül veszi a' Szent Kezet,
a' Budai Ns. Magistratus, ezt pedig is-
mét kerittik a' Magyar Polgári Katonaság
Tisztjei kivont karddal, egy részről a'
Pestiekek, másíkról a' Budaiak. A' Koro-
na őrző sereg pedig a' Sz. Kéz külsőbb
köreit foglalja el, az Őrző-Préposttól
fogva, egész a' Pontificansig, és azt kö-
vető Uraságokig egy házomban.

20. FF. TT. Kanonokok és más Pre-
látus Urak Rochetummal és Mozetommal
ékesítve, Assistensek, és maga a' Ponti-
ficans. Ennek pedig oldalról megyen a'
Kir. Universitas Magistratussal 's Pedel-
lussai jegyedekkel egygyütt.

21. A' Fő Méltóságú Dicasteriumok' Tanácsosai, Kir. Kamarás, és Belső Tanácsos Urak, 's egyéb Ország Nagygyai 's Méltóságai.

22. A' Fő Nemes, és nevezetesebb Aszszonyságok.

23. Egy Serög Cs. Katonaság.

14. A' többi akárnelly rendű, és sar-sú lakosai ezen két Városnak, valamint idegenek is, lik ezen Rendszabásban nem foglaltatnak, tisztességes rendel-fog-jak követni a' Processiót, két részről ki-sértetvén azt eleitől egész végig.

Ezen Rend fog tartatni a' Processió vissza mentében is; úgy a' Tzéhek is vissza térvén S. Zsigmond Templomáig ismét a' többi népséggel együtt két felé oszlanak, valamint Nagy Boldog Aszszony Temploma előtt, és mind addig vára-koznak, míg az egész processió közöttök által nem járult.

26. A' Ns. Budai Magistrátus rende-lése szerént a' többi népség két lépésnyi-re szüntelen távol fog maradni a' köze-peiten járulóktól, és egyébként is, hogy mindenütt rendtartás, tisztesség, és aj-talosság uralkodjék, hasznos rendelések fognak tétetni.

27. A' Cs. K. Katonaság pedig, vala-mint a' Polgári is önnön Előljáróik pa-rantsolatja szerént bizonyos helyeken meg fog jelenni, és minekutánna a' Processió Sz. Zsigmond Templomába vissza tért, hármás puszka lövéssel, a' Bástyákon pe-dig ágyúdurrogással fogja e' Nemzetünk inapét ditsóítani."

A j á n l á s.

Nagy Mihály, a' ki is Erdélyi; ne-vezetesen O Tordai születésű, harmintz-nyoltz esztendő, ez idő szerént a' Rév. Romáromi Reformata Sz. Ekkle'siánál Or-gonista, e' következő nevezetesebb művdaraboknak készítésére érzi magát al-kalmatosnak lenni.

1). Készíteni tud egy mu'siká orát illy módon: Áll egy fából készült ember,

a' lúnek szájához téve két kezében va-gyon egy Flota (vagy Csákány mu'sika) pántlikánál fogva a' nyakába akasztva és mejjére függesztve egy orára való üres porzellán platt, a' melyen is vagynak 12 numerusok, de minden ora és muta-tó nélkül, ezen fa ember előtt áll egy fából készült gyermek, a' ki is az ő jobb kezén lévő mutató ujjával amannak a' nyakába akasztott üres oraplattón lévő 12 numerusokon mutatja hogy mikor és hány ora vagyon, az említett nagy em-ber pedig az ő szájánál és két kezében lévő mu'sikán minden órában pontban szép darabot jádzik, a' mellyet válóság-gal a' maga szájával fuj és a' maga két kezén lévő ujjával ver.

2). Készíteni tud falra, 's asztalra va-ló orát, a' mely minden ora ütés után Flota hangon egy szép darabot jádzik, ilyen mu'sikáló részt kész asztali orához is lehet készíteni. E' mellett készíteni tud kész toronybéli orához is olyan mu'sikáló részt a' mely minden ora ütés után kellemetes aréákat harmoniával a' leg szebb emberi hangon mu'sikál (il-lyen mu'sikáló részbe ha tettük akar Is-tenes akár világi darabokat lehet készi-teni) e' mellett mindenféle orák repará-lását érti.

3). Készíteni tud orgonát a' mekko-ra és a' minémű mutatiókkal parantsolat-tatik (Schlimbakh szerént) e' mellett olyan Spilverket vagy is mu'sikáló részt is tud készíteni a' mely az orgonán az Isteni tiszteletre rendeltetett szüksége-sebb énekeket az azokat ékesítő inter laudiumokkal együtt Orgonista nélkül a' legszebb emberi hangon is el veri (ezt nem azért jelenti a' készítő mintha tsi-náltatni szükséges volna, hanem hogy megtsinálni ezt is lehetséges).

4). Készíteni tud olyan asztalt, a' mely minekutánna megterítettett és min-den asztali készülétekkel felékesítettett a' midőn a' tál az étellel reá tétetik azon-

nal a' leg szebb emberi, flota és pikolóhangokon különböző szép darabokat jádzik mind addig, míg a' tál rolla fel nem vétetik. Ezen asztalt el tudja készíteni úgy is, hogy ha a' szobában senki nintsen is mihelyt az ajtó benyittatik azonnal egy szép darabot jádzik.

5). Készíteni tud olyan széket, a' melyre mihelyt reá ül az ember azonnal pikoló hangon szép darabokat jádzik mind addig míg az ember rolla fel nem kél.

6). Készíteni tud fennálló Fortepiánót emberi hangon szolló sipokra az úgy nevezett Török mu'sikával együtt, ez akármely hurokra készült Fortepianoknak is sokkal állandóbb mivel soha meg nem ereszkedhetik, a' Török mu'sika is sokkal hozzá illőbb mivel tudjuk hogy a' valóságos Török mu'sika fúvó instrumentumokból áll.

A' fent nevezett személy hazafiai buzgósággal ajánlja a' mind lét Magyar Hazában leendő mivek 's mesterségek tökéletesebbítésére azon tehetségét, mellyel magát a' természettől magától megajándékoztatottnak érezi, kérvén egyszersmind Magyarországon a' Haza közjót szerető buzgó lelkű fiait, hogy az ő természet talentomainak kimutathatására munkás pártfogásokkal segedelmére lenni 's ez által a' mind eddig tsak elrojtve lehető tehetségeket, azoknak a' felemelkedésre hatalmas szárnyokat fűzvéen egész mozgásba hozni, kegyesen méltóztatásanak.

H á z - e l a d á s.

Felső Magyarországon Kassa szabad Királyi városában, Gróf Csáki Antal Örököseinek a' fő utzán találtató, egy emeletű háza, melyben 27 szobák, 4 kamarák (oldalszobák) 2 konyhák, 14 lórávaló istálló, 8 szekérrelvaló színek, és 1000 akó borralvaló pintze, találatnak, és a' melyben, egy úri házhoz kívántató minden alkalmatosságok megvagnak, a' városon kívül lévő, nagy, jó rendbe vé-

tetett, üvegház, 's külömbkülömbféle gyümöltsfákkal bővölködő, hozzátartozó kertel, 's az abban találtató épületekkel egyetemben, a' folyó esztendőben Október' 12 - dikén közönséges kotyavetye által eladattatik. A' vásárlás' feltételeit meg lehet tudni az eladandó házban lakó házi Inspektornál.

H i r d e t é s.

A' Királyi Magyar Udvari fő méltóságú Kamara' rendelése tzerént, a' Báro Thuguth Mária Ferentz Titkos Tanátos úr halála által a' Kir. Koronához visszatért vagyonok, ugymint: 3,500 akó bor, 22 akó pálinka, 40 akó etzet, 5000 mérő külömbkülömbféle gcbona, 36 mérő aszalt gyümölts, 410 font zsir, és 460 font len, ezen esztendőben September' 9-dik napján, Stiria' határszélén helyezettett Milyana nevű kastélyban a' többet ígérőknek kotyavetye által eladattatnak.

H á z - e l a d á s.

Miskolczon a' piatz utzán, leg jobb helyen, és a' leg ujjabb izlés szerént már tsak nem egészen felépült 's kö-sindellel fedett egy új ház eladandó. Mellynek egészséges, és szép kinézésén kívül tágas udvara 's kertje is van, a' melly alatt a' Szinva vize folyik, az épület fel ház, özveséggel az alsó és felső tractuson vagyon 6 egészen elkészült szoba, egy konyha, és egy kamara, az épületnek a' piatzra néző része alatt egy három pintze, fa, és kotsi szin, hat még el nem készült szoba, két konyha és egy pintze, az udvar kertel együtt 66 öl hosszúsága, és 6 $\frac{1}{2}$ öl szélességű. Mind ezen felől van ezen épületben még egy a' piatzra nyiló mind külsőképpen bátor-ságosan mind belsőképpen minden megkivántatókkal csinosan elkészült bolt, és ennek végébe egy magazin. A' li ezen hazat megvenni szándékozik, jelentsemagát, Miskoltzi Kereskedő Dursza Mihlós Úrnál.